

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 3P/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2623203596
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Bellová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2023:2623203596.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Senici sudkyňou JUDr. Monikou Bellovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov: matka - R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. X I. XXX, XXX XX J. a otec - I. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. K.. XX, T., o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej C. U., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 100,- € na sumu 300,- € mesačne, ktoré je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od 15.3.2023.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú C. za čas od 15.3.2023 do 30.6.2023 vo výške 709,68 € je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 1 mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd tým mení rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 4P/37/2013-52 zo dňa 26.11.2013 v časti týkajúcej sa výšky výživného otca na maloletú C..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.03.2023 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu zo sumy 100,- € mesačne na sumu 250,- € mesačne, s účinnosťou od marca 2023. V odôvodnení uviedla, že výživné bolo naposledy určené v roku 2013, v tom čase bol otec maloletej poberateľom invalidného dôchodku, dlhú dobu sa nikde nezamestnal, hoci býva v T., kde je dostatok ponúk i s ohľadom na jeho zdravotný postih, ktorý využíval ako dôvod neschopnosti sa zamestnať. Od poslednej úpravy výšky výživného uplynulo deväť rokov, maloletá nastúpila do X. ročníka základnej školy. Náklady na jej výživu, ošatenie a zabezpečenie školskej dochádzky výrazne vzrástli. Rovnako ceny energií, potravín a všetko ostatné výrazne zdraželo a súdom určené výživné je nepostačujúce. Matka uviedla, že je nezamestnaná a jej príjem z občasných brigád nepostačuje na pokrytie všetkých potrieb dieťaťa. Otec sa o maloletú nezaujíma. Výživné platí 100,- € mesačne.

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník doporučil zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca, nakoľko táto už niekoľko rokov nebola zvyšovaná.

4. Otec sa na pojednávanie nedostavil, doručenie bolo vykázané riadne.

5. Súd v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti otca.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, návrhom matky z čl. 1, rodným listom maloletej z čl. 3, potvrdeniami o príjmoch matky z čl. 25 -35 a z čl. 48, správou B.-B. U. Č. I. J. zo dňa 11.4.2023 z čl. 44, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 10P/18/2021, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

7. Súd mal zo spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 10P/18/2021 preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 10P/18/2021 - 45 zo dňa 16.9.2021 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného, ktoré bolo upravené rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 4P/37/2013 - 52 zo dňa 26.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoP/3/2014, ktorým bolo zvýšené výživné na maloletú zo sumy 26,65 € mesačne na sumu 100,- € mesačne. V čase rozhodovania súdu mala maloletá 2 roky a vyžadovala celodennú starostlivosť matky. Matka bola na rodičovskej dovolenke, spolu s dcérou žili v domácnosti jej rodičov. Matka poberala rodičovský príspevok v sume 199,60 € a prídavky a dieťa v sume 23,10 €. Otec bol od augusta 2013 zamestnaný s čistým mesačným príjmom v sume 524,37 €, žil v prenájme v T.. Vyživovaciu povinnosť si neplnil riadne a včas, výživné matka vymáhala prostredníctvom exekúcie. Rodičia nemali ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

8. Výsluchom matky súd zistil, že sa matka pridrižiava skutočnosťí uvedených v návrhu na zvýšenie výživného. Tiež v čase podania návrhu bola matka nezamestnaná a návrh na zvýšenie výživného podala aj z tohto dôvodu. Počas prebiehajúceho konania sa zamestnala u zamestnávateľa L. J..S..Z..., pričom z predloženého potvrdenia o príjme vyplýva, že v mesiaci apríl 2023 bol jej čistý príjem vo výške 1.072,75 € a v mesiaci máj 2023 bol jej mesačný čistý príjem vo výške 1.057,80 €. Matka spolu s maloletou býva u svojich rodičov, v ich rodinnom dome, pričom rodičom prispieva na bývanie sumou 100,- € mesačne. Matka robí nákupy potravín približne v sume 100,- € mesačne. Okrem toho matka spláca úver mesačne v sume 377,- €, ktorý si zobrala na kúpu auta. Maloletá C. navštevuje X. ročník základnej školy, od 01.05.2023 za obedy v škole neplatí, dovtedy platila 36,- € mesačne. Maloletá nenavštevuje žiadne krúžky, ale chodí jazdiť na koňoch, raz do týždňa, pričom mesačne to vychádza 120,- € až 150,- €. Maloletá trpí alergiou, za lieky na alergiu matka dopláca do 30,- € mesačne. Matka pobera prídavok na dieťa v sume 60,- € mesačne a daňový bonus. Okrem maloletej C. matka nemá inú vyživovaciu povinnosť. O majetkových a rodinných pomeroch otca sa nevedela vyjadriť, matka s otcom nie sú v kontakte. Otec platí výživné riadne.

9. Zo správy B.-B. U. Č. I. J. zo dňa 11.4.2023 mal súd preukázané, že otec je u zamestnávateľa zamestnaný od 10.05.2023, pričom priemerný mesačný čistý príjem za obdobie od 10.05.2023 do 31.03.2023 je 1.385,35 €.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

12. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len

na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinnoprávných vzťahov. Zákon preto pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ide však o odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa), preto je nevyhnutná ich individualizácia z hľadiska jeho konkrétnych potrieb, ktoré budú závislé od zdravotného stavu oprávneného, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod., budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodilé. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

16. Súd z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil ten právny záver, že v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine bol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletej podaný dôvodne. Súd pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca voči maloletej vzal do úvahy tie skutočnosti, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca, čo bolo pred 9 rokmi, došlo k podstatnej zmene pomerov tak na strane maloletej, ako aj na strane oboch rodičov. Náklady na výchovu a výživu maloletej vzrástli nielen úmerne jej veku, ale aj nástupom do piateho ročníka základnej školy. Maloletá je vo veku, kedy okrem pravidelných školských poplatkov a potrieb vyžaduje zvýšené náklady po všetkých stránkach (najmä strava, oblečenie, obuv a podobne). Súd pri rozhodovaní vychádzal nielen zo súčasných príjmov a schopností rodičov zamestnať sa, ale vzal v úvahu i skutočnosť, že obidvaja rodičia sú povinní nielen finančne sa podieľať na výžive svojej dcéry, ale aj osobne na jej výchove, pričom v danom prípade nie je možné opomenúť výhradnú osobnú starostlivosť matky o maloletú, ktorú vynakladá nepretržite (napr. varenie, pranie, žehlenie, dohliadanie nad prípravou maloletej do školy, návštevy lekárov a pod.). Okrem toho maloletá trpí alergiou, za lieky matka dopláca mesačne 30,- €. Maloletá raz týždenne chodí jazdiť na koňoch, pričom matka uhrádza poplatok v sume 120,- € až 150,- €. Otec sa osobne na výchove maloletej vôbec nepodieľa, o maloletú dlhodobo neprejavuje záujem, nie je v kontakte s maloletou, ani s jej matkou, nad rámec súdom stanoveného výživného v sume 100,- € mesačne na výchovu a výživu neprispieva. Príjem matky sa od poslednej úpravy zvýšil, matka sa zamestнала a jej priemerný mesačný čistý príjem je 1.065,28 € a zvýšili sa prídavky na dieťa, ktoré aktuálne poberá na maloletú v sume 60,00 € mesačne, tiež poberá daňový bonus. Iný príjem nemá. Matka s maloletou bývajú v rodinnom dome jej rodičov, ktorý je v osobnom vlastníctve jej otca. Na domácnosť prispieva sumou 100,- € mesačne, pričom uviedla, že táto suma sa pravdepodobne zvýši, nakoľko dochádza k nárastu cien energií a ostatných poplatkov. Okrem toho matka robí nákupy potravín do domácnosti v sume cca 100,- € mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec maloletej sa od poslednej úpravy výživného zamestnal a jeho priemerný mesačný čistý príjem je 1.385,35 €. Z lustrácie v registri obyvateľov SR bolo zistené, že otec okrem maloletej nemá inú vyživovaciu povinnosť. Keďže sa k podanému návrhu písomne nevyjadril, na pojednávanie sa nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný a teda svoje majetkové a rodinné pomery žiadnym spôsobom nepreukázal, súd pri určení výšky výživného na maloletú vychádzal výlučne z jeho príjmu. Vzhľadom k tomu, že súd nie je viazaný návrhom matky, ktorá navrhovala zvýšiť výživné otca na maloletú zo sumy 100,- € mesačne na sumu 250,- € mesačne, a zárobkové schopnosti otca to odôvodňujú, rozhodol tak, že výživné zvýšil na sumu 300,- € mesačne.

17. Zvýšením vyživovacej povinnosti otca s účinnosťou od 15.03.2023 vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú za čas od 15.03.2023 do 30.06.2023 v sume 709,68 € (v mesiaci marec/2023 v sume 109,68 € [$200/31 \text{ dní} * 17 \text{ dní}$] = 109,68 €]; v mesiaci apríl/2023 v sume 200,- €; v mesiaci máj/2023 v sume 200,- €, v mesiaci jún/2023 v sume 200,- €), ktoré je otec povinný zaplatiť k rukám matky do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

18. Súd súčasne zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 4P/37/2013 - 52 zo dňa 26.11.2013 v časti výroku o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletej C..

19. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, teda v zmysle zásady, že každý z účastníkov si sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie písomne v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Senica v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia.